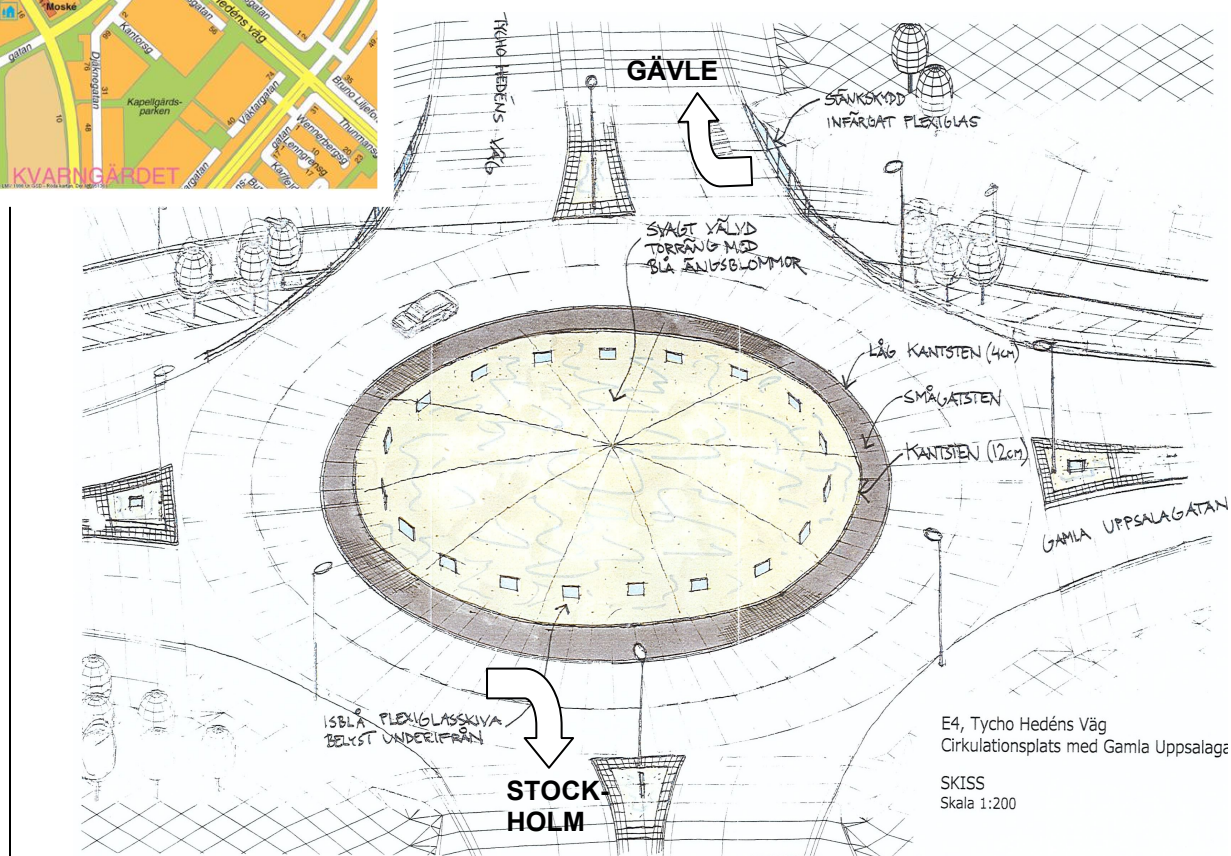
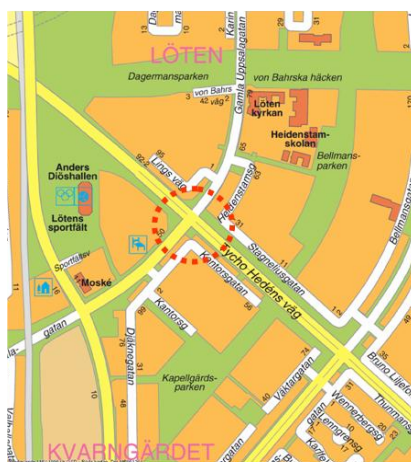

Diarienummer
2003/20013-1

Detaljplan för
Cirkulationsplats
Tycho Hedens väg - Gamla Uppsalagatan
Uppsala kommun

LAGA KRAFT 2007-09-29

Handläggare: Lars Göran Wänstrand, telefon: 018 - 727 46 35, e-post: lars-goran.wanstrand@uppsala.se

UPPSALA KOMMUN
STADSBYGGNADSKONTORET
Postadress: 753 75 UPPSALA •
Besöksadress: Stadshuset, Vaksalagatan 15

Telefon: vx 018 – 727 00 00 • Fax: 018 – 727 46 61
e-post: stadsbyggnadskontoret@uppsala.se
Nätadress: www.uppsala.se/

Detaljplan för

Cirkulationsplats Tycho Hedéns väg - Gamla Uppsalagatan

Uppsala kommun

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Planförslaget omfattar följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Fastighetsförteckning

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planläggningens syfte är att förbättra framkomlighet och säkerhet för såväl oskyddade trafikanter som bilister i den hårt trafikerade och olycksdrabbade korsningen Tycho Hedéns väg- G:a Uppsalagatan. Korsningen utformas som cirkulationsplats med separerad GC-trafik i vägport under Tycho Hedéns väg.

PLANDATA

Lägesbestämning, markägare

Planområdet ryms inom tidigare planlagt vägområde.
Berörda fastigheter ägs av kommunen.

TIDIGARE STÄLL- NINGSTAGANDEN

Översiktliga planer och Program

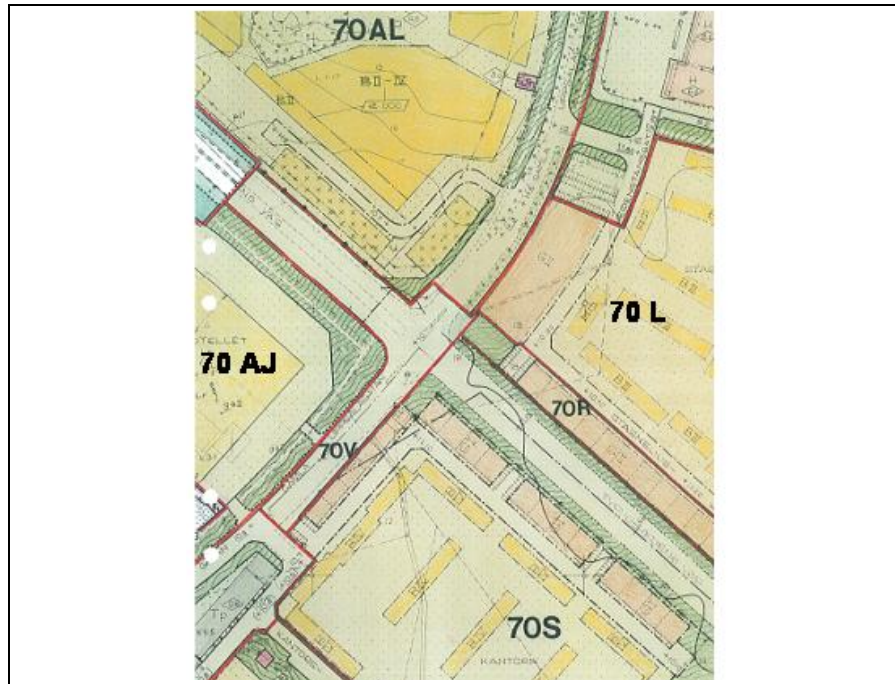
I Översiktsplan 2002 markeras Tycho Hedéns väg och den aktuella delen av G:a Uppsalagatan som ”omvandlingsområde”. Vägområdet inklusive direkt angränsande mark kan bli aktuella för ombyggnad och kompletterande bebyggelse.

För Tycho Hedéns väg finns en utredning – en förstudie, som bland annat visar en anpassning av vägen inklusive korsningarna från nuvarande europavägstANDARD till en mer stadsmässig utformning.

Detaljplaner, förordnanden

Planområdet berör delar av följande detaljplaner:

Dp 70 R	fastställd	66-07-15
Dp 70 S		66-09-14
Dp 70 V		68-09-23
Dp 70 AJ		85-09-30
Dp 70 AL		83-12-22
Dp 70 L		65-11-25

Sammanställning av tidigare fastställda detaljplaner

Planutredningar

Planområdet ingår som en del av en förstudie för ombyggnad av Tycho Hedens väg/E4 till en stadsanpassad huvudgata i det överordnade gatusystemet.

Studien har på Vägverkets initiativ genomförts under 2002-2003. Tyréns har anlitats för utredningsarbetet. Kommunledningskontoret, Gatukontoret och Stadsbyggnadskontoret har följt arbetet och kunnat påverka utredningens inriktning och slutsatser.

Med underlag av förstudien har Vägverket upprättat arbetsplan inklusive miljökonsekvensbeskrivning för ombyggnad av korsningen. Enligt Länsstyrelsens utlåtande i februari 2003 med komplettering i januari 2007, anses projektet inte medföra betydande miljöpåverkan.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Mark och vegetation, utformning

Planområdet består av väganläggningar och sidoområden anlagda som gräsytor delvis planterade med buskar och småväxta träd. Det nuvarande intrycket av platsen kan sammanfattas som "en storskalig väganläggning med angränsade kvartersmark till stor del avskärmad av buskage".

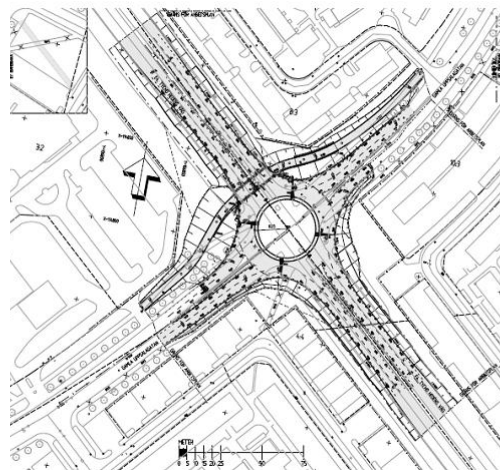
Den föreslagna cirkulationsplatsen inklusive den planskilda GC-porten behåller med ett stramare anslag det intrycket. Gatans höjdläge påverkas inte. Stora delar av nuvarande planteringar kan behållas och kompletteras med träd, gruppvis placerade i "vinkeln" mellan anslutande gator. Rondellen utformas svagt välvd inom en sten-satt avgränsning. Kullen planteras och förses med belyst installation som ger platsen identitet över dygnet och årstiderna.

GC-porten utformas så långt möjligt med en öppen konstruktion och med belysning, allt för att öka trivsel och medverka till en trygg miljö.

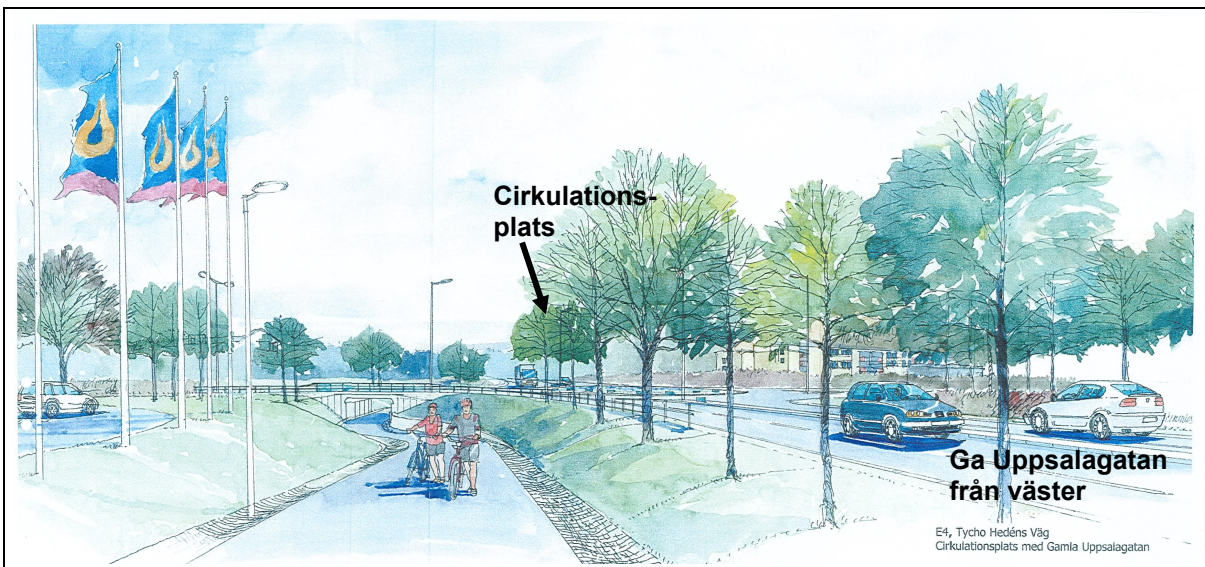

Ortofoto, signalreglerad fyrvägs korsning

Föreslagen ombyggnad

Illustrationer som visar föreslagen ombyggnad.
Källa: Vägverkets arbetsplan, Tyréns AB

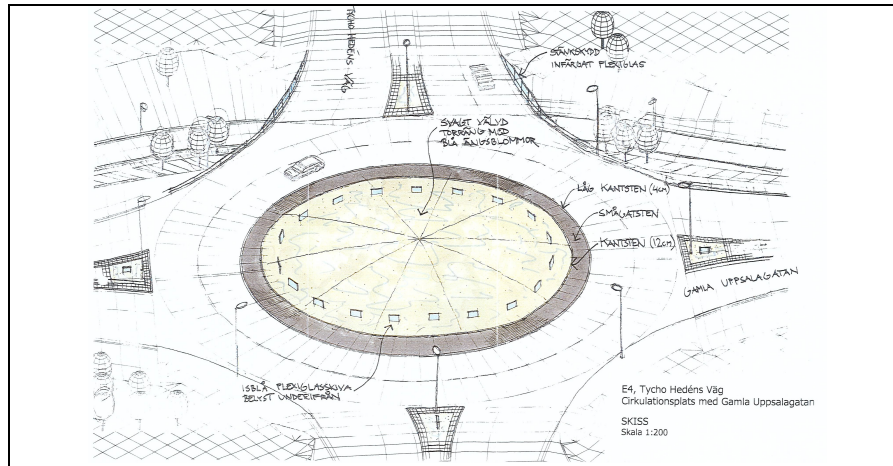

Illustration som visar föreslagen ombyggnad.

Källa: Vägverkets arbetsplan, Tyréns AB

Geoteknik

Geotekniska undersökningar har utförts för Vägverkets arbetsplan för ombyggnad av korsningen. Planområdet ligger i kanten av Uppsalaåsen som här överlagras av 3-12 m tjocka lerlager. Området ligger inom yttre skyddszon för vattenskyddsområdet. Grundvattentytan låg på + 6,5 m vid undersökningstillfället. Närheten till åsen gör att grundvattennivån är relativt stabil.

Grundläggningsnivån för GC-porten underlagras av 1,5 -2 tjockt lerlager vilket bedöms vara tillräckligt skydd mot förorening av grundvattnet. GC-porten och stödmuren på östra sidan planeras att grundläggas på ett avjämnat lager fyllning av grus direkt i leran. Delar av slänterna för GC-vägen förstärks med stålspont.

För kontroll av vattenkvalitet och variationer i grundvattennivån upprättas ett särskilt kontrollprogram.

Väganläggningar och konstbyggnader, säkerhet och tillgänglighet

På Tycho Hedens väg färdas dagligen mer än 20 000 fordon. Vid öppnandet av ny E4 avlastas korsningen genomfartstrafik men på sikt beräknas fordonsflödet söder om G:a Uppsalagatan vara 15-20 000 fordon som en följd av ekonomisk tillväxt och kommunens utveckling där en eftersträvad trafikavlastning av centrum medför ökad trafik på kringfartsgatorna. Tycho Hedens väg planeras som huvudtrafikled med bashastigheten 70 km/h.

G:a Uppsalagatan trafikeras för närvarande av två busslinjer.

Trafiksäkerheten i korsningen är dålig. Under åren 1997-2001 polisrapporterades 35 olyckor varvid 1 person dödades och 7 skadades svårt.

Cirkulationsplatsen anläggs i nivå med nuvarande vägar. Den yttre radien är 29 meter och rondellens radie är 20 meter. Körbanan rymmer två körfält. Tycho Hedens väg utformas stadsmässigt med

dubbla körbanor och fyra körfält men utan vägrenar och magasin för vänstersvängande trafik.

Cirka 1200 cyklister och 200 gående korsar dagligen Tycho Hedéns väg vid G:a Uppsalagatan. Cirka 300 respektive 100 av dessa korsar Tycho Hedéns väg söder om korsningen.

Samtliga oskyddade trafikanter hänvisas till GC-porten norr om cirkulationsplatsen. Porten utföres med 7 meters bredd och höjden 2,9 meter. GC -vägen ges bredden 4,0 meter med plats för dubbelriktad trafik. Markförhållandena och det knappa utrymmet medför att nivåskillnaderna delvis måste lösas med stödmurar.

Begränsat utrymme för GC-vägarnas anslutning till porten anslutande medför en lutning nära riktvärdet för bekväm tillgänglighet för människor med nedsatt rörlighet.

För GC-trafik som idag korsar Tycho Hedéns väg söder om korsningen anordnas strax utanför planområdet överfarter på G:a Uppsalagatan med anslutning till den planskilda korsningen under Tycho Hedéns väg.

Kompletterande bullerskydd anordnas i form av plank i öppningen mellan garagen på kvarteret Ling, (Lings väg), och en uppfyllning som eventuellt kombineras med plank mot kvarteret Kantorn, (Kantorsgatan).

Teknisk försörjning

Ombyggnaden av korsningen berör flera allmänna VA-ledningar som måste byggas om.

Dagvatten från korsningen samlas upp och avleds till befintliga ledningar. Dagvattnet från GC-porten måste pumpas.

FÖRENLIGHET med ÖVERSIKTS- PLAN 2002

och MILJÖBALKEN 3 OCH 4 KAP

Ombyggnaden av korsningen är förenlig med Översiktsplan 2002 där Tycho Hedéns väg markerats som ett objekt i behov av upprustning.

Ombyggnaden strider inte mot miljöbalkens 3 och 4 kapitel. Miljökonsekvenserna har utvecklats i en separat miljökonsekvensbeskrivning gemensam för detaljplanen och arbetsplanen.

BARN- KONVENTIONEN

Barnens intressen och behov med anknytning till boende, fritid och skola har alltmer uppmärksammas, inte minst i stadsbyggnads-sammanhang. Behoven växlar över tiden i takt med barnens ålder och utveckling.

Planläggningen medverkar till att höja säkerheten i korsningen. I synnerhet gäller det för oskyddade trafikanter som separeras från biltrafiken. Åtgärderna har betydelse för bland annat säkrare skolvägar.

MILJÖKONSE- KVENSBESKRIV- NING

Miljökonsekvenserna redovisas i en separat miljökonsekvensbeskrivning som bilägges detaljplanen. Miljökonsekvensbeskrivningen är kompletterad med en trafikbullerutredning upprättad av WSP i november 2006.

I det följande redovisas miljökonsekvensbeskrivningens *samman-*

UTDRAG UR MILJÖKONSE- KVENSBESKRIV- NINGEN

fattning, frågor kring *alternativ* och den *samlade miljöbedömning-
en*. För en fullständig överblick av miljökonsekvenserna hänvisas
till Miljökonsekvensbeskrivningen och den kompletterande trafik-
bullerutredningen.

SAMMANFATTNING

E4 Tycho Hedéns väg genom Uppsala finns med på Vägverkets
lista över de 100 farligaste vägarna i landet och prioriteras därför
när det gäller trafiksäkerhetsåtgärder.

Vägverket har nu bestämt sig för att ta fram arbetsplan för ombygg-
nad av korsningen med Gamla Uppsalagatan. Ombyggnaden avser
anläggandet av en gång- och cykelport under Tycho Hedéns väg
samt att ersätta trafiksignalanläggningen med en cirkulationsplats.

De viktigaste frågorna i denna miljökonsekvensbeskrivning är vat-
ten, intrång, buller och luft.

Korsningen med Gamla Uppsalagatan ligger i ett område med före-
trädesvis bostadsbebyggelse och längs Gamla Uppsalagatan finns en
dubbelsidig allé. Bostäderna har bullernivåer på mellan 55 och 65
dB(A) vid fasad.

Korsningen ligger inom Uppsala kommuns yttre vattenskyddsområde
vilket ställer krav på skyddsåtgärder om risk finns för förorening
av grundvattnet. Gång- och cykelvägen under vägen kommer att
minska lerlagrets skyddsverkan. Men det återstående lerlagret intill
E4 är tjockare än 2 meter. Vägverket bedömer därför att risken för
förorening av grundvattnet inte ökar. Buller- och luftsituationen
kommer inte att förändras efter ombyggnaden, därmed föreslås inga
bullerskydd.

Det blir en ökning av vägens barriär för ett fåtal gående och cyklis-
ter då en passagemöjlighet kommer att tas bort. De absolut flesta får
en förbättring och några speciella åtgärder för de kvarvarande är
därmed inte motiverade.

Under byggtiden kan det bli bullerstörningar för de boende vilket
måste detaljstuderas i senare skede. Därutöver måste risken för för-
orening av grundvattnet minimeras genom att krav på beredskap för
olyckor ställs på entreprenören. Regelbundna kontroller av grund-
vattnets kvalitet bör utföras under byggtiden.

ALTERNATIV

Några alternativ till cirkulationsplats har inte studerats. Cirkula-
tionsplats är ett enkelt och billigt sätt att öka kapaciteten i en kors-
ning och ger generellt sett inga stora miljökonsekvenser.

Placeringen av porten under E4 har utretts i arbetsplanarbetet och
en gång- och cykelport norr om korsningen passar in i dagens cy-
kelvägnät. Porten kommer att styra om gång- och cykeltrafiken så
att de flesta har bytt till ”rätt” sida i god tid innan man når korsning-
en. En ytterligare tunnel söder om korsningen har inte bedömts mo-
tiverad med hänsyn till det fåtal trafikanter som får en längre väg.

SAMLAD MILJÖBEDÖMNING

Ombyggnaden av korsningen är en liten åtgärd som påverkar omgivningen i begränsad omfattning. Det lilla markinrånget som blir bedöms som obetydligt ur miljösynpunkt.

Det blir ingen påtagligt ökad risk för förorening av grundvattnet enligt Vägverkets bedömning. Det kvarvarande lerlagret är mer än 2 meter tjockt ganska långt ifrån E4.

För de gående och cyklister som vill passera Tycho Hedéns väg söder om korsningen ökar barriäreffekten av vägen. Dock får det de allra flesta en bättre situation då de slipper vänta vid trafiksignalen.

Risken för förorening av grundvattnet under byggtiden måste minimeras genom att krav på beredskap för olyckor ställs på entreprenören. Regelbundna mätningar av grundvattnets kvalitet bör också utföras under byggtiden.

Någon annan uppföljning bedöms inte behövas då ombyggnaden är färdig.

Ombyggnaden påverkar miljön och därmed satta miljömål väldigt litet. Av Vägverkets övergripande miljömål påverkas endast koldioxidmålet. Eftersom trafiken flyter jämnare kommer bensinförbrukningen och därmed koldioxidutsläppen att minska. Detta förutsätter dock att hastighetsöverträdelserna inte ökar i omfattning.

Uppsala kommun har formulerat planeringsmål för miljö, hälsa och säkerhet. Projektet påverkar målet om ett långsiktigt hållbart samhälle främst ur säkerhetssynpunkt då trafiksäkerheten förbättras. De minskade koldioxidutsläppen leder också mot målet. Dessa två förbättringar leder också mot målet att alla invånare ska leva i en hälsosam och säker miljö.

MEDVERKANDE I PROJEKTET

Detaljplanen har upprättats av stadsbyggnadskontoret. Vägverkets arbetsplan inklusive miljökonsekvensbeskrivningen har utgjort underlag för planarbetet. Underhandskontakter har tagits med Gatu- och trafikkontoret samt Vägverket.

STADSBYGGNADSKONTORET

Uppsala i april 2007

Margaretha Nilsson
planchef

Lars Göran Wänstrand
planingenjör

Detaljplanens beslutsgång:

<i>Godkänd av byggnadsnämnden för:</i>	• <i>samråd</i>	<i>2006-06-08</i>
	• <i>utställning</i>	<i>2007-04-19.</i>
<i>Antagen av byggnadsnämnden</i>		<i>2007-08-30</i>
<i>Laga kraft</i>		

Detaljplan för

Cirkulationsplats Tycho Hedens väg - Gamla Uppsalagatan

Uppsala kommun

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

ORGANISATION

Tidplan

Målsättning för planarbetet är att planförslaget skall kunna antas senast under fjärde kvartalet 2007.

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 5 år från det antagandebeslutet vunnit laga kraft

Ansvarsfördelning

Vägverket är väghållare för Tycho Hedens väg (E4).

Vägverket har, i samråd med kommunen, det samlade administrativa och ekonomiska ansvaret för att genomföra projektet. I åtagandet ligger eventuella kostnader för åtgärder på berörda befintliga anläggningar.

I projektet ingår att komplettera gång- och cykelvägar och övergångsställen i anslutning till planområdet. Åtgärderna är av mindre omfattning men väsentliga för att leda GC-trafik till den planskilda korsningen.

Vidare skall bullerskyddet stärkas mot kvarteren Ling och Kantorn i enlighet med den kompletterande bullerutredningen.

Avtal

Avtal skall träffas mellan Vägverket och kommunen för att reglera åtaganden av gemensamt intresse och som föranleds av ombyggnaden av gatukorsningen.

FASTIGHETSRÄTT

Fastighetsbildning, gemensamhetsanläggning mm

Ombyggnaden sker inom tidigare planlagd och kommunägd ”allmän plats-mark”

Någon om- eller nybildning av fastigheter förutses ej.

EKONOMI

Planekonomi

Projektet är kostnadsberäknat till ca 25 mnkr. Eventuella ekonomiska åtaganden för kommunen skall regleras genom avtal med Vägverket.

UTREDNINGAR

Erforderliga utredningar för projektets gestaltning, miljöbedömning och tekniska lösningar har genomförts i Vägverkets arbetsplan. Bland annat förutsättes att övergångsställen anläggs strax utanför planområdet på G:a Uppsalagatan för överledning av trafik till den planskilda korsningen under Tycho Hedéns väg. Ledningsägare skall i god tid innan markarbeten påbörjas kontaktas för att ges möjlighet till markering av ledningsstråk eller för samordning av egna arbetsinsatser.

Vägprojektet ger upphov till små volymer överskottsmassor. I huvudsak rör det sig om lerjordar som till viss del kan tillgodogöras i form av bullerskydd. Det kan finnas så kallad sulfidlera i området som vid schaktning och deponering negativt kan påverka omgivande mark och vatten. Påträffade sulfidleror bör på särskilt sätt anmälas och vidare hanteras i samråd med Miljökontoret

Anläggningsarbetet måste genomföras under pågående trafikering. Minsta olägenhet förorsakas för trafiken och anläggningsarbetet om arbetet utförs kort efter det att E4 och Bärbyleden i sin helhet öppnats för trafik i oktober år 2007.

Byggandet av vägporten förutsätter en provisorisk omläggning av Tycho Hedéns väg i korsningen.

MEDVERKANDE I PROJEKTET

Detaljplanen har upprättats av stadsbyggnadskontoret. Underhandskontakter har tagits med Gatu- och trafikkontoret. Vägverkets arbetsplan inklusive miljökonsekvensbeskrivningen har legat till grund för planarbetet.

STADSBYGGNADSKONTORET

Uppsala i april 2007

Margaretha Nilsson
planchef

Lars Göran Wänstrand
planingenjör

Detaljplanens beslutsgång:

Godkänd av byggnadsnämnden för:	• <i>samråd</i>	2006-06-08
	• <i>utställning</i>	2007-04-19
Antagen av byggnadsnämnden		2007-08-30
Laga kraft		2007-09-29